	Samostatná příloha k MPN 1 – Uvádění anglických termínů v původních terminologických normách	MPN 1/SPEJ 20
		Vydání č.: 1
		Strana/Počet stran: 1/3

Schválil: Zdeňka Slaná ředitelka odboru standardizace	Datum: 2025-05-20	Podpis:
--	-------------------	---------

Uvádění anglických termínů v původních terminologických normách

Metodické pokyny pro normalizaci (MPN 1) ani související metodické vzory s dostatečnou přesností nespécifikují, zda a jakým způsobem se v samostatných terminologických normách a v kapitole „Termíny a definice“ ostatních norem uvádějí vedle českých termínů jejich anglické ekvivalenty. V normách přejímaných překladem se důsledně uplatňuje tento ustálený úzus: anglické termíny se tu uvádějí v závorkách na téže řádce za českými ekvivalenty a píšou se kurzivou.

PŘÍKLAD

426-01-06

výbušná atmosféra (*explosive atmosphere*)

směs hořlavých látek ve formě plynu, par nebo prachu se vzduchem za atmosférických podmínek, která po vznícení umožňuje samovolné hoření

Pro původní terminologické normy (včetně kapitoly 3 „Termíny a definice“ v původních ČSN) jednotné řešení dosud neexistuje a v praxi se uplatňují různé varianty. Potřebnost a mnohostranná užitečnost uvádění anglických ekvivalentů v původních ČSN byla v dlouhodobém horizontu prokázána. Proto mají být nadále systematicky uváděny, a to obdobným způsobem jako v normách přejímaných překladem. Uplatňují se tato jednotná pravidla:

Anglický termín se v původních ČSN uvádí kurzivou v závorce za českým termínem, a to v náležité pravopisné podobě. Anglické termíny se stejně jako české píšou s malými počátečními písmeny, velké počáteční písmeno se používá pouze tam, kde pro to existují pravopisné důvody (vlastní jméno, vlastní název apod.). Při existenci pravopisných variant (např. *colour/color*; *centre/center*; *metre/meter*; *defence/defense*; *analyse/analyze*; *stabilise/stabilize*; *licence/license*; *grey/gray*; *tyre/tire*; *programme/program*; *air-cooled/aircooled*) je třeba používat v celém textu normy jednotnou pravopisnou podobu. Jde o případy, kdy se daný výraz opakuje jako součást dalších, souvisejících víceslovných termínů. Volba pravopisné podoby by měla vycházet z úzu daného oboru, přednost má řešení v britské angličtině.

Volba anglického ekvivalentu

- Zvolený anglický ekvivalent musí být v souladu s významem vymezeným definicí.
- Primárně se používají již normalizované anglické ekvivalenty, které jsou uvedeny v souvisejících normách.
- Lze rovněž použít ověřené termíny z oficiální odborné literatury daného oboru (oblasti).
- Termíny uváděné v oficiálních oborových slovnících jsou použitelné po náležitém zvážení jejich adekvátnosti ve vztahu k definici, popř. po konzultaci s dalšími oborovými specialisty.
- Internetové zdroje lze využívat spíše pro primární orientaci, bez náležitého ověření však odsud nelze termíny mechanicky přejímat.
- Jestliže v oficiálních zdrojích není anglický ekvivalent dohledatelný, nelze se uchýlovat k pouhému překladu českého termínu do angličtiny. V těchto případech se anglický termín neuvede a v závorce za českým termínem bude uvedeno pět teček umístěných na středu řádku. Na tento způsob řešení se upozorní v předmluvě. Použije se tento text:

Neexistuje-li adekvátní anglický termín, nahrazuje se pěti tečkami v závorce umístěnými na středu řádku takto: (.....).

	Samostatná příloha k MPN 1 – Uvádění anglických termínů v původních terminologických normách	MPN 1/SPEJ 20
		Vydání č.: 1
		Strana/Počet stran: 2/3

PŘÍKLADY

3.1.1

prostěradlo (*bed sheet*)

textilní výrobek určený pro zakrytí matrace

3.1.2

povlak na polštář (*pillow cover*)

textilní výrobek určený pro povlečení polštáře

3.1

český termín (.....)

česká definice termínu; další věta definice termínu

Řešení synonym

Synonymické vztahy v češtině a v angličtině nejsou paralelní. Mohou nastat tyto situace:

1. **V češtině i v angličtině existuje stejný počet synonym.** V obou jazycích se synonyma uvádějí vždy v plném znění, a to v závislosti na oborovém úzu buď vedle sebe a oddělují se středníkem, anebo jednotlivě pod sebou. Na prvním místě se vždy uvádí prioritní termín. Způsob uvádění synonym musí být jednotný v celém textu normy.

Jestliže se synonymní termíny píšou vedle sebe, uvádějí se anglické ekvivalenty v závorce za nimi a oddělují se od sebe středníkem.

Píšou-li se pod sebou, uvádějí se anglické ekvivalenty v závorce za každým z termínů, přičemž se bere ohled jak na ekvivalenci daných párů, tak na jejich postavení z hlediska priority.

PŘÍKLADY

3.1.10

zapuštěné vedení; zabudované vedení (*embedded electrical wiring; built-in electrical wiring*)

elektrické vedení uložené ve stavební konstrukci

3.2.13

hlavní uzemňovací svorka (*main earthing terminal*)

hlavní ochranná svorka (*main protective terminal*)

hlavní uzemňovací přípojnice (*main earthing busbar*)

hlavní ochranná přípojnice (*main protective busbar*)

MET

MEB

část uzemňovací, resp. ochranné soustavy instalace, umožňující elektrické spojení několika vodičů navzájem za účelem uzemnění

2. **K jednomu českému termínu existují v angličtině dvě, popř. více anglických synonym.** V takovém případě se v závorce uvádějí všechny anglické ekvivalenty, vždy v plném znění, a oddělují se od sebe středníkem. Na první místě se vždy uvádí prioritní termín.

PŘÍKLAD

426-04-03

dýchací zařízení (*breathing device; breather*)

zařízení umožňující výměnu mezi atmosférou uvnitř závěru a okolní atmosférou a zachovávající integritu typu ochrany

3. **V češtině existuje více synonymních termínů, které mají pouze jeden anglický ekvivalent.** V takovém případě se české termíny píšou, vždy v plném znění, v závislosti na oborovém úzu buď vedle sebe a oddělují se středníkem, anebo jednotlivě pod sebou. Na první místě se vždy uvádí prioritní termín. Způsob uvádění synonym musí být jednotný v celém textu normy.

	Samostatná příloha k MPN 1 – Uvádění anglických termínů v původních terminologických normách	MPN 1/SPEJ 20
		Vydání č.: 1
		Strana/Počet stran: 3/3

Jestliže se píšou vedle sebe, uvádí se anglický ekvivalent v závorce za nimi.

Píšou-li se pod sebou, uvádí se anglický ekvivalent v závorce pouze za prvním z nich a u dalších českých synonym se už závorka neopakuje.

PŘÍKLADY

426-03-02

prostor bez nebezpečí; bezpečný prostor (*non-hazardous area*)

prostor, ve kterém se neočekává výskyt výbušné atmosféry v takovém množství, že by byla vyžadována zvláštní bezpečnostní opatření pro konstrukci, instalaci a používání zařízení

3.2.11

elektrozvodné jádro (*electric distribution cell*)

elektroměrové jádro

elektrické rozvodné zařízení obsahující konstrukci k uložení, odbočování a zakrytí svislých elektrických rozvodů, včetně přípravků pro montáž měřicího zařízení